

Råstasjön – Skötselplan

Vassområden och blötmark

1 Övergripande mål

Av de 16 nationella miljö kvalitetsmålen är följande mål särskilt relevanta för Råstasjön med omgivande natur och park:

- En rikt växt- och djurliv
- Myllrande våtmarker
- Levande sjöar och vattendrag
- Ingen övergödning
- God bebyggd miljö

För Råstasjön med omgivande natur och park betyder det att det ska finnas goda förutsättningar för ett artrikt växt- och djurliv, bra kvaliteter för rekreation samt att näringsrikedomen i sjön behöver minska.

Särskilt fokus ska inriktas på att bevara och utveckla:

- Ett rikt fågelliv och goda tillfällen till naturupplevelser.

2 Övergripande inriktning för skötseln vid Råstasjön

För att uppnå målen ska skötseln inriktas på att:

- skapa goda livsförutsättningar för fauna och flora, genom lämpliga åtgärder såsom ängsslåtter, vassslåtter, röjning och gallring,
- underlätta för och på ett lämpligt sätt kanalisera besökarna inom området, genom underhåll av stigar, gräsmattor, skyltar, bänkar, broar och andra anordningar.

Landområden

Norra delen av området ska bibehålla sin naturkaraktär och södra delen ska även fortsättningsvis ha en parkkaraktär. Variation och mångfald av biotoper (livsmiljöer) ska eftersträvas.

De fuktiga skogspartierna norr om sjön tillåts i stort sett att utvecklas fritt. Viss gallring och röjning görs i delar av skogen på fastmark, så att kvarvarande träd får större möjlighet att utvecklas, breda ut kronorna och bli gamla. Gräsklippning utförs främst på de ytor som används för olika aktiviteter. Ängsslåtter utförs i glesa skogspartier och några av gräsytorerna. Gångvägar, stigar och sittplatser sköts enligt generella anvisningar för Solna.

Vattenområden

Sjön ska innehålla både öppna och mer igenväxta partier. Utblickar och vattenspeglar ska upprätthållas och en varierad vattenvegetation ska eftersträvas.

Träd, buskar och sly tas regelbundet bort från vassområdena. Det smala vattenområdet ("blå bård") mellan land och det nordliga av de två vassområdena i västra delen av sjön upprätthålls och hålls fritt från vass. Smala vassbårder slås regelbundet under vegetationsperioden och vassens vidare utbredning hämmas genom att slå vass under vattenytan. Vinterslåtter av vass tillämpas på några platser. Vattenståndet ska variera, med högt vattenstånd under våren och hösten, samt lågt vattenstånd under sommaren och vintern.

3 Skötselplanering för vassområden och blötmark

Slätter av blötäng

- Skärande redskap (lie, slätterbalk) ska användas vid slättern.
- Växterna ska slås till en höjd av 5 cm.
- Slätterresterna ska samlas upp och föras bort.

Slätter ska ske tre gånger per år med skärande redskap, en första gång i slutet av juni, en andra gång i slutet av juli eller början av augusti och en tredje gång i början av oktober. Alla slätterrester måste fraktas bort inom 4 dagar efter slättern.

Vasslätter

- Vass som växer i vattnet ska slås under vattenytan.
- Vasslätter i delar av större vassområden ska ske under vintern, oktober–mars.
- Vid all slätter av vass ska slätterresterna samlas upp och föras bort.

Vass som växer i vattnet ska slås under vattenytan, så nära botten som möjligt. Det är mest effektivt, genom att syretransporten i stråna till jordstam och rötter upphör och vassen kvävs.

Vass som ska slås i delar av större vasspartier ska slås under oktober till mars, för att minimera störningarna på fågellivet. Lättast är att slå vassen under vintern, medan isen bär.

Borttagande av träd och buskar i vassområden

I de vassområden där målet inte är fuktlövskog ska alla träd och buskar avverkas och bortföras varje år. Åtgärden ska utföras under oktober–mars. Lättast är att avverka och föra bort avverkningsavfallet under vintern, medan isen bär.

4 Skötselområden

Skötselområde A – Blötäng

Beskrivning: Blött område som domineras av högväxt vass. Starrväxter och tågväxter (vilka är mer lågväxande) förekommer i mindre omfattning.

Mål: Lågväxt, öppen blötäng/fuktäng som domineras av starrväxter och tågväxter. Goda förutsättningar för fågelfauna och hävdgynnad flora.

Skötsel: Slätter tre gånger per år, en första gång i slutet av juni, en andra gång i slutet av juli eller början av augusti och en tredje gång i början av oktober. Alla slätterrester måste fraktas bort inom 4 dagar efter slättern.

Skötselområde B – Vassbård

Beskrivning: Vassbård som växer i vattnet, intill strandkanten.

Mål: Vassfri zon.

Skötsel: Vassen slås under vattenytan, *fyra gånger per år*, i maj, juni, juli och september. (Undersök att inga häckande fåglar finns i vassen, innan vassen slås.) Alla slätterrester måste fraktas bort i samband med slåttern.

Skötselområde C – Vassbård

Beskrivning: Vass i vatten.

Mål: Motverka ytterligare utbredning av vass.

Skötsel: Vassen slås under vattenytan, *en gång per år*, i slutet av juli eller början av augusti. Alla slätterrester måste fraktas bort i samband med slåttern.

Skötselområde D – Vassområde

Beskrivning: Vassområde.

Mål: Vassområde utan vinterståndare och utan buskar, sly och träd.

Skötsel: Årlig vinterslätter av vass samt röjning/avverkning av buskar, sly och unga träd. Slätterrester och avverkningsrester förs bort. Åtgärderna utförs under oktober–mars. (Tiden är vald för att undvika störning av fågellivet).

Skötselområde E – Vassområde med buskar

Beskrivning: Vassområde med buskar, sly och unga träd.

Mål: Vassområde utan buskar, sly och träd. Goda förutsättningar för fågellivet.

Skötsel: Buskar, sly och unga träd röjs/avverkas och bortförs *en gång per år*, oktober–mars. (Tiden är vald för att undvika störning av fågellivet).

Skötselområde F – Vattenområde

Beskrivning: Öppen vattenyta som till en mindre del är täckt av näckrosor och andra arter av vattenväxter och tidvis av trådalger.

Mål: Öppen vattenyta som till en mindre del är täckt av en varierad vattenvegetation, men ej av trådalger. Minskat näringsinnehåll i vattenmassan och ökad syretillgång under vintern.

Skötsel: Insamling av trådalger *en gång per år*, i slutet av juni eller början av juli. Skördande av vattenväxten hornsärv *en gång per år*, i slutet av augusti.

